

OBVESTILO!

Vse člane našega kolektiva obveščamo, da bo v sredo, 11. julija ob 14. uri v Delavskem domu pri Jeleni tov. Tine Žen obrazložil novi zakon o socialnem in zdravstvenem zavarovanju ter odgovarjal na vprašanja.

Vljudno vabljeni!

Delavski svet EE Javornik I je razpravljaj o gospodarjenju ODPRAVLJAJMO SUBJEKTIVNE NAPAKE

Člani delavskega sveta EE Javornik I so na zadnjem zasedanju temeljito razpravljali o gospodarstvu v njihovi enoti. Ugotovili so, da količinski načrt dobro izpolnjujejo, oziroma celo presegajo, vendar je še precej pomanjkljivosti. Ugotovili so, da so zastoji zelo porasli in sicer elektro, mehanski in valjavniški. Valjavniški zastoji so posledica predvsem nezadostne kontrole rezervnih delov in premajhne proizvodne discipline.

Prav tako pomemben je tudi izplen, ki smo mu doslej posvečali premalo pozornosti. Iz pokazateljev pa vidimo, da je v naši enoti le malo možnosti za izboljšanje izplena z ozirom na vložek, ki ga dobimo. Zelo živahna je bila razprava o prosti zalogi, okrog 500 ton, v kateri je material različnih dimenzij in kvalitet z napakami, od katerih gre približno polovico količine na račun predhodnega obrata, ostali material pa je zavaljan, ne-

pravilnih dimenzij ali prekomerno zvaljan. Ta zaloga predstavlja vrednost enomesečnih dohodkov vseh članov kolektiva Javornik I, zato bo treba dobremu delu posvečati več pozornosti.

Zelo važni za osvojitve tržišča so dobavni roki, vendar v tem pogledu položaja nismo popravili, saj že v prvem polletju nismo izpolnili zaključenih količin zunanjim naročnikom, ker smo morali obratom naše železarne dobavljati večje količine, kot je bilo predvideno. Delavski svet je tudi razpravljaj o izpolnjevanju načrta za junij. Ugotovljeno je bilo, da so

lahke proge že zelo pod planom, dočim težka proga izpolnjuje načrt. Na razpravi so ugotovili, da je centralna priprava dela povsem napačno planirala, saj znaša dnevni plan 212 ton, kar ni v skladu s programi, ki so sestavljeni po posameznih progah. Tako ima samo srednja proga 13 programov in seveda tudi prav toliko menjav, zato bo treba pred določevanjem planskih nalog več posvetovanj. Le tako bodo mesečni načrti realni in ne bo prišlo do tega, da v določenem mesecu planske naloge brez težav presegamo, v nekaterih mesecih pa jih ne

moremo izpolniti tudi z največjo muko.

Za boljše delo je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

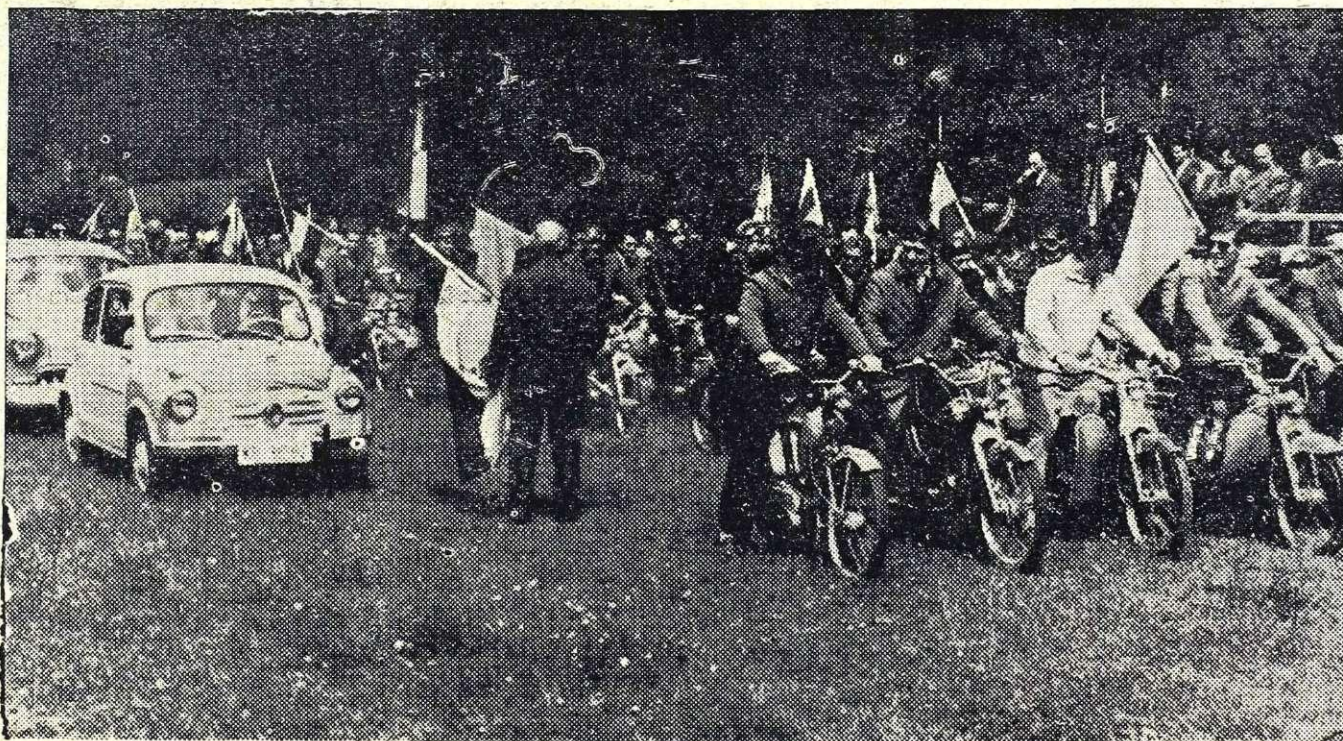
1. Rezervne dele je treba prevzemati po naročilnicah in dobavnih nalogih.

2. Preden rezervni del naročimo, je treba pregledati skladišče, da ne bo prekomernih zalog.

3. Za točen prevzem, kot za naročila, je v celoti odgovoren asistent za vzdrževanje in delovodja vzdrževanja; za težko progo glavni delovodja, za lahke proge pa delovodja valjčnih armatur.

4. Vsako večje popravilo ali novo investicijo je treba predhodno temeljito preanalizirati. Obratovodstvo pa je dolžno zaključke posredovati v razpravo delavskemu svetu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Preteklo soboto in nedeljo so v Žirovnici in v Završnici proslavili pomembne obletnice. Spominjali so se 20-letnice požiga mostu v Mostah, 20-letnice ustanovitve Gorenjskega odreda in streljanja talcev ter proslavljali 10-letnico obratovanja hidroelektrarne v Mostah. Program v okviru tega praznovanja se je odvijal že dva dni prej, glavni prireditvi pa sta bili v soboto zvečer v domu TVD Partizan v Žirovnici in v nedeljo dopoldne v Završnici. Na sobotni proslavi, ki jo je organizirala Svoboda v sodelovanju z osnovno šolo iz Žirovnice, je govoril tov. Janko Pšenica. Pred proslavo so godbeniki iz Žirovnice izvedli koncert v zadovoljstvo vseh poslušalcev. Po proslavi pa so žirovniški taborniki razvili novi prapor, ki mu je botrovala Zveza borcev, nato pa so ob tabornih ognjih in ognjemetu nadaljevali praznovanje. V nedeljo dopoldan pa so motorizirane kolone ponesle vence na grobove padlih borcev in talcev, ob pol enajstih pa se je začelo slavnostno zborovanje v Završnici s prihodom motoriziranih kolon. Zborovanje je začel tov. Tine Dolar-Ciro, o pomembnih obletnicah pa je spregovoril tov. Ivan Vovk-Zivan. Orisal je pot Gorenjskega odreda in Cankarjevega bataljona, njihove akcije in uspehe v boju proti okupatorju. Po govoru tov. Franceta Gašperina, podpredsednika občine Jesenice in promenačnim koncertom godbe na pihala iz Žirovnice, pa se je začela prosta zabava s plesom. Vsi udeleženci proslave so se pozno zvečer vračali domov zado voljni in srečni. Čeprav ni bilo vreme posebno naklonjeno, se jih je zbralo mnogo in so tako na dostojen način proslavili te pomembne obletnice. Zbrali pa so se tudi preživeli borci Cankarjevega bataljona in Gorenjskega odreda, ki so sodelovali že v prvih akcijah in najpomembnejši akciji – pri požigu železniškega in cestnega mostu v Mostah pri Žirovnici.

»Netočna vest«

Zagrebski »Vjesnik u sredi« je pred časom objavil članek, v katerem je bilo netočno obvestilo o nabavi naših dveh avtomobilov Mercedes 190. Zanimali smo se, kaj je na tem resničnega ter zvedeli, da je naša železarna nabavila ta 2 avtomobila pri »Avtoservisu«, registriranem podjetju za promet in servis motornih vozil v Zagrebu in je pisanje v Vjesniku popolnoma neutemeljeno.

K tej nabavi pa še to: avtomobila sta bila nabavljena s sredstvi amortizacijskega sklada za zamenjavo, ki jih je CDS odobril že leta 1961 in so bila prenešana v l. 1962, ker niso bila izkoriščena. Cena je bila izredno ugodna, celo ugodnejša od cene Fiat 2100, ki je že po 40.000 km moral v generalno popravilo. Nabavljena pa sta po sklepu 20. redne seje UO z dne 6. januarja 1962, ker je bilo stanje avtoparka naše garaže že skrajno kritično in je UO moral odobriti celo koriščenje avtotaxija za nujne službene prevoze. Tudi CDS je bil v nabavi obveščen s poročilom predsednika UO na zasedanju dne 25. januarja 1962.

SOLSKI ODBOR ŽELEZARSKEGA IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA PRI ŽELEZARNI JESENICE

razpisuje

sprejem učencev v šolskem letu 1962/1963 v »Železarsko industrijsko šolo« za naslednje poklice:

metalurški poklici:

talilniški poklic – 20 učencev,
valjavniški poklic – 20 učencev,
termični obdelovalci – 10 učencev,
površinski obdelovalci – 10 učencev,
obratni ključavničarji – 20 učencev,
obratni električarji – 15 učencev,
instrumentarji v železarni – 15 učencev (od tega 5 učenč).

kovino obdelovalni poklici:

kovino-strugar – 10 učencev,
rezkarji-skoblarji – 10 učencev,
orodni ključavničarji – 6 učencev,
ključavničarji-varilci – 6 učencev,
kovači – 3 učenci.

Pravico vpisa imajo mladinci (-ke), stari od 14 do 17 let, ki so uspešno končali osemletno osnovno šolo.

Redni vpis učencev bo od 1. julija do 1. avgusta 1962.

Prijave sprejema uprava Železarskega izobraževalnega centra, tajništvo – po pošti ali osebno.

V prijavi je treba obvezno predložiti naslednje dokumente:

1. Lastnoročno pisano prošnjo za sprejem v poklicno šolo s točnim naslovom in kolkovano s 50 dinarji.
2. Kratek življenjepis z navedbo družinskih razmer, odločitev za poklic in načrte za bodočnost.
3. Dokaz o zaključenem 8. razredu osnovne šole; spričevalo ali prepis spričevala.
4. Rojstni list ali izpisek iz matične knjige.
5. Splošno zdravniško spričevalo o sposobnosti opravljanja poklicev v železarstvu.
6. Izjavo, da se bo po dovršenem I. polletju 1. razreda odločil za poklic, ki se ga bo sporazumno določilo s poklicno posvetovalnico in psihologom na osnovi pokazanih nagnjenj, želja in uspehov.
7. Izjavo, da se bo po dovršenju poklicni šoli zaposlil v Železarni Jesenice in samo sporazumno izven nje.
8. Prijavo, če želi stanovati v Domu učencev na Jesenicah. Celokupna vzdrževalnina je 11.500 dinarjev mesečno.

Če bo prijavljencev več, kot je razpisanih učnih mest, bo šola izbirala kandidate po kriterijih 6. in 7., oziroma na osnovi psihotehničnega pregleda inteligenčne in spretnostne sposobnosti.

Pregled bo med 10. in 20. avgustom 1962 in bodo kandidati pisмено obveščeni.

Kandidati, ki ne bodo sprejeti, bodo obveščeni do 25. avgusta 1962.

Pouk v teh poklicnih šolah se prične 5. sept. 1962.

Učna doba za posamezne poklice traja od 2,5 do 3 leta. Teoretični pouk bo v šoli, praktični pa v učnih delavnicah in obratih železarne.

Solski odbor ŽIC
Jesenice

Koliko stojnin povzroča EE transport?

Od vodstva EE transport smo prejeli članek, ki ga objavljamo, o tem, koliko stojnin povzroča ta enota, ker smatrajo, da opravljene analize, po kateri bi lahko transport znižal stojnine za 30% z boljšim delom, ni povsem realna.

V maju smo dobili z železarno 86.062 ton materiala in plačali razmeroma zelo visoko stojnino 20.285.340 dinarjev (brez plačila okvar na vozovih in stojnin za te vgone. Od navedene vsote je stojnina, povzročena po EE transportu 2.576.016 dinarjev, ali 13% od celokupne vsote. Precstala stojnina je nastala v ostalih obratih. Stojnina na transportu pa je nastala iz naslednjih vzrokov:

– na materialih, ki jih razkladamo ročno, zaradi pomanjkanja delavcev in neurejenih skladišč 747.516 dinarjev ali 29%,

– pri razkladanju apna, za katerega ni skladišča in je vsa potrebna zaloga v vagonih 1.605.600.000 dinarjev ali 62%,

– pri razkladanju z motornimi dvigali 222.900 dinarjev ali 9%.

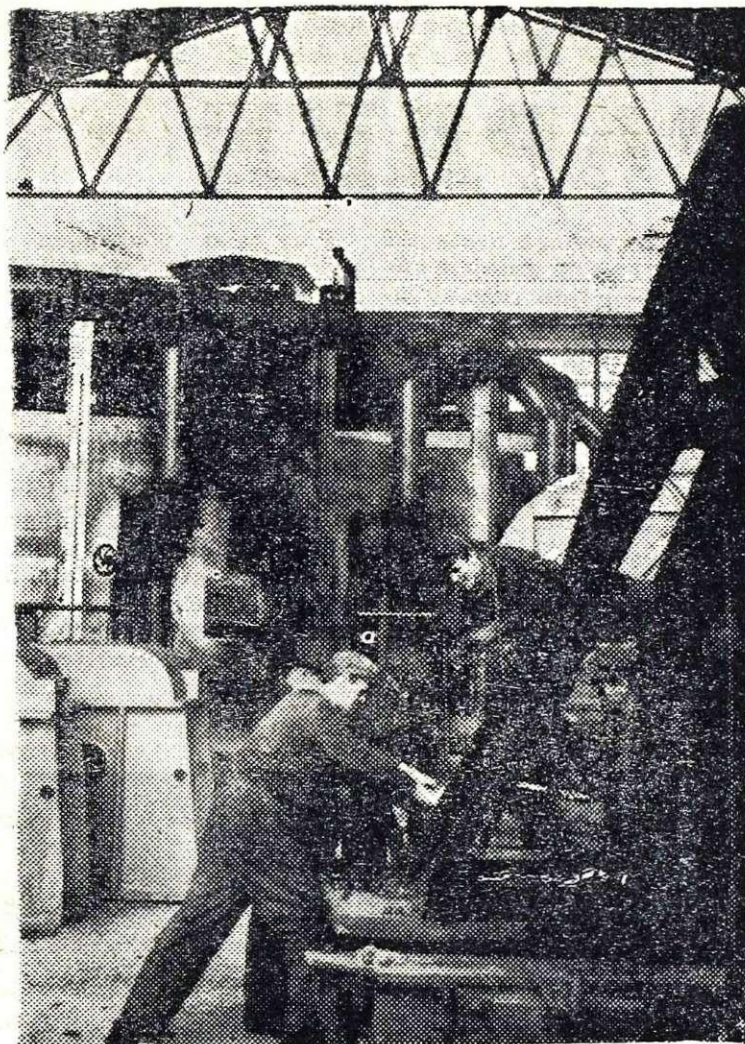
Operativni načrt razkladanja in nakladanja smo s 53.788 tonami dosegli 96,8%. To pomeni, da smo z ročnim delom, mehaniziranim razkladanjem in posluževanjem opravili 63% celokupnega dovoza v železarno. Pri izpolnjevanju načrta za maj so bila motorna dvigala vključena v obratovanje le 50%, če računamo tri težka dvigala in neprekinjeno obratovanje 24 ur. Dvigala so obratovala okrnjeno in smo morali strojnike pošiljati na plačan dopust.

Pri tem pa je prišlo do

stojnin v ostalih obratih. Kako bi lahko sodelovali in pomagali tem obratom pri znižanju stojnine? Samo tako, da bi pridobili prostor na haldi in prevzeli v razklanje čim več starega železa, lju bijske rude, koksa in premoga. N. pr.: za 13 milijonov dinarjev stojnine, ki je nastala pri 28.000 tonah dobavljen

lacijah lahko razložili in ponovno naložili 23.636 ton rude. Pri tem omenjene stojnine ne bi bilo in še ostala stojnina bi bila mnogo nižja. Toda zaradi pomanjkanja prostora tega ne moremo, za pridobitev prostora pa bi morali v ureditev halde investirati okrog 30 milijonov dinarjev.

Niko Bernard

Motiv iz naših valjarn

Odpravljajmo subjektivne napake

(Nadaljevanje s 1. str.)

5. Nujno je treba, po možnosti, še povečati izplen. Naloga vseh delovodij in vodilnih valjavcev je, da skrbijo za čim nižji izmeček.

6. Skrbeti moramo za čim bolj redno vzdrževanje proizvodnih agregatov, da bi zmanjšali zastoje.

7. Obratovodstvo naj za delavski svet pripravi polletno poročilo o zaključenih količinah v naročilih po asortimentu in o realizaciji izdobe.

8. Preko grupnega vodstva valjarn je treba doseči, da ne bomo prekoračevali dobav za lastne obrate, ker bomo le tako lahko izpolnili obveznosti do zunanjih naročnikov, seveda v kolikor je to v korist celotnega podjetja.

9. Obratovodstvo mora pov-

zročitelje nepravilnosti poklicati na zagovor in ukrepati po pravilniku o delovni disciplini.

10. Mojstri morajo imeti pravičen in enak odnos do vsakega delavca.

11. Za vsako zavračanje dela, ki je pravilno odrejeno, je treba delavca, pa naj bo fizični ali umski, kaznovati s premeštitvijo ali odpustom.

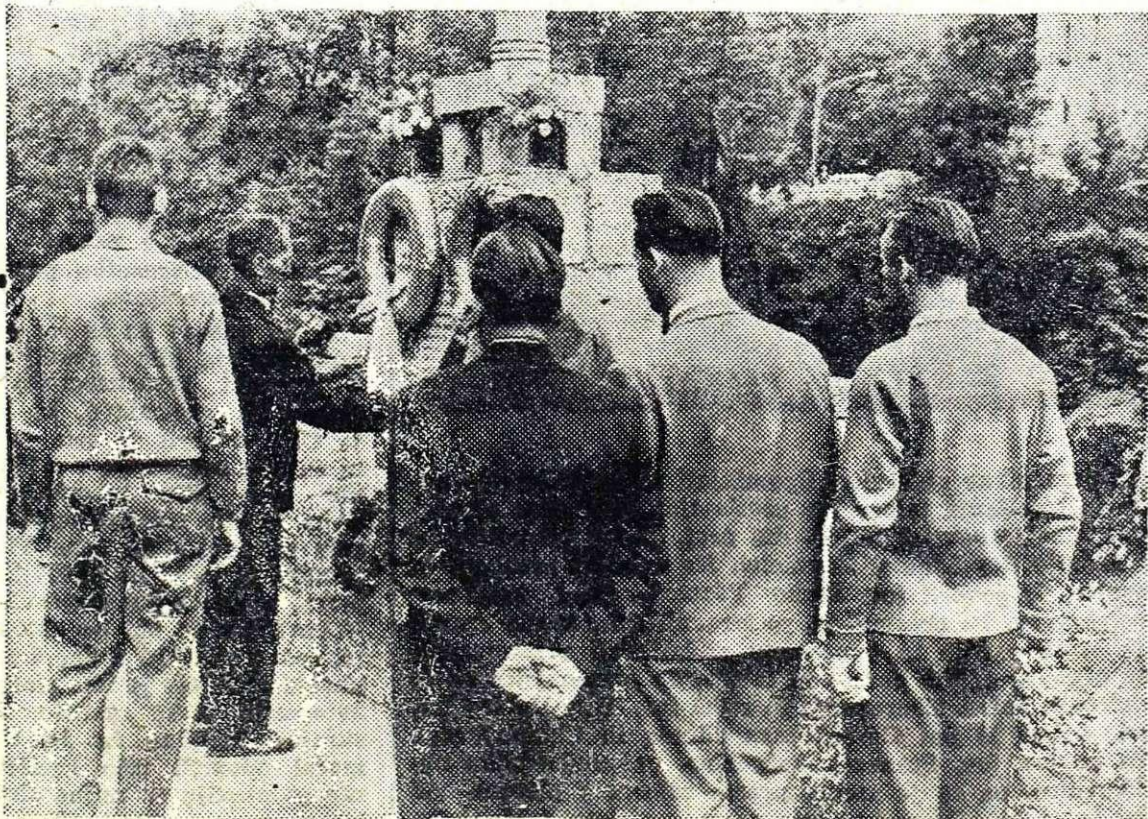
12. Sej delavskega sveta se morajo udeleževati tudi vsi mojstri.

Z. Č.

ZAHVALA

Kolektivu prometnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno podporo za čas moje dvomesečne bolezni.

Leopold Šemrov,
promet - premik

Ob 20-letnici streljanja talcev v Mostah pri Zirovnici so se z venci oddolžili njihovemu spominu

V ZADNJI ŠTEVILKI SMO OBJAVILI PRVI DEL CLANKA, V KATEREM JE AVTOR OBRAVNAVAL ODPRTO PISMO SVETA LRS ZA STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE IN SICER O KADROVSKI POLITIKI IN KADROVSKI SLUŽBI, DA JE ZA TO POTREBNA DOBRA ORGANIZACIJA DELA IN STROKOVNA USPOSOBLJENOST PROIZVAJAVCEV, DA SO NOSIVCI KADROVSKE POLITIKE V PODJETJIH ORGANI SAMOUPRAVLJANJA; O UGOTAVLJANJU POTREB IN PLANIRANJU STROKOVNIH KADROV KI JE ENA OSNOVNIH IN NAJZAHTEVNEJŠIH NALOG, CE HOČEMO ZAGOTOVITI UČINKOVITO STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE.

DANES OBJAVLJAMO DRUGI DEL TEGA PRISPEVKA, O VSEM TEM PA JE RAZPRAVLJAL CDS NA POSEBNI KONFERENCI, NA KATERI SO SODELOVALI TUDI ČLANI SAMOUPRAVNIH ORGANOV EKONOMSKIH ENOT IN TEHNIČNA VODSTVA OBRATOV, KI JE BILA PRED KRATKIM V DELAVSKEM DOMU PRI JELENU.

STONE VARL

NOVE POTI pri izobraževanju

Centralni delavski svet je razpravljal o izobraževanju strokovnih kadrov

NADALJEVANJE

Ena najodgovornejših navedenih nalog je prav izdelava profilov delovnih mest. Profile bo treba izdelati za vsako delovno mesto in za vsak poklic, ki bo vključen v izobraževalni program centra. Poudarjam, da izdelava profilov ne sme zajeti samo ključna mesta, ki bi spadala za verifikacijo poklica ali za naš interni poklic. Pri izdelavi profilov moramo zajeti vsa delovna mesta, pa četudi vsebujejo minimalne zahteve priučišne novega delavca. Profil delovnega mesta in poklica mora postati solidna osnova pri izdelavi učnih načrtov.

Iz profila za posamezni strokovni kader mora biti razvidno:

- ali spada delovno mesto v poklic širokega profila, ki na osnovi načrtov in spoznavanja tehnoloških procesov samostojno opravlja delo po danih delovnih metodah in postopkih;

- ali spada v strokovni kader - tehnične šole - z zahtevo širše tehnične kulture in poglobljenim teoretičnim znanjem sodelovanja, na eni strani z delavci v obratu, na drugi strani z inženirji pri obdelavi konstrukcijskih detajlov in podobno (tehnik - konstruktor). Ali delovodski kader, pri katerem je večji poudarek na praktičnem znanju, organizaciji dela, medosebnih odnosih itd.;

- ali spada v poklice ožjega profila, katerega skozi krajši tečaj ali seminar usposablja-

- koga in kaj je potrebno z ozirom na predhodno preverjanje strokovnih in ostalih sposobnosti dodatno še izobraževati;

- kakšne zahteve so za novospregate delavce, ali odgovarjajo novi kadri z dva, tri ali štirimi razredi osnovne šole, ali je treba postaviti višji minimum osnovnošolske izobrazbe, z obvezo novih delavcev, da to v kolikor je nimajo, v določenem roku dosežejo. Nadalje moramo nujno vedeti kaj vse je potrebno vnesti v osnovni uvajalni seminar za nove delavce, ker 2-3-urni seminar je odločno prekratek čas uvajanja;

- kako nuditi mladincem z nepopolno osemrazredno osnovno šolo dopolnilno osnovno izobrazbo in priučištev ustreznih poklicev.

Na vse to nam mora v osnovi dati odgovor profil posameznega strokovnega kadra, kakršnega si želimo, po drugi strani pa utrditi pot izobraževanja in napredovanja.

Pri izdelavi profilov in v razpravah o strokovnem izobraževanju moramo nujno razčistiti vprašanje poklica tehnika. Mnogo je govora, da izobražujemo metalurške tehnike kot bodoči kader delovodij. Tej trditvi pa nasprotuje ugotovitev, da imamo od 163 tehnikov danes le še 8 na delovnem mestu delovodij. Vzrokov za to je več. Mnogi so zasedli mesta asistentov, kontrolorjev, referentov priprav dela itd., ki so bila prostá. Drugi vzrok je v tem, da smo v tehnični šoli v veliki večini izobraževali kader iz elektro-kovinske stroke, ki niso imeli praktičnega znanja iz metalurške stroke.

Postavlja se vprašanje, kako v bodoče skrbeti za delovodski kader. Eno izmed stališč, katero je v skladu s smernicami resolucije je: formirati v tehnični šoli dve smeri:

- ena smer naj bi bila izobraževanje tehnikov z metalurško prakso in učnim načrtom, izdelanim na profilu delovodja;

- druga smer izobraževanja tehnikov s poglobljenim tehničnim znanjem. V tej smeri bi izobraževali absolvente osnovne šole.

Pri delu na izdelavi profilov nas mora voditi dvojce:

1. Nujnost potrebe po rednem ali dodatnem izobraževanju, da se dela na tem področju lotimo tam, kjer je največja potreba po strokovnem kadru in

2. delo pri tem moramo koordinirati in izmenjavati izkušnje tako med obrati kot med sorodnimi podjetji. Rezultat sistematičnega dela bo dal postopoma stvarno nomenklature poklicev.

Zato bo potrebno:

- Zadolžiti kadrovsko službo, da konkretno dela na izdelavi plana in profilov strokovnih kadrov. V zvezi s tem naj se oddelke za kadre izpopolni z odgovarjajočim kadrom.

- V to delo je treba vključiti grupe strokovnjakov in oddelke za izobraževanje odraslih.

- Delo na izdelavi plana in profilov potrebnega strokovnega kadra moramo ena-

kovrediti z delom pri izdelavi tehničnih ali ekonomskih elaboratov.

Izobraževanje strokovnih kadrov

Vzporedna naloga se postavlja pred center, da na osnovi izdelanih planov in profilov izdela:

- učne načrte za strokovno, splošno, družbeno in ekonomsko-teoretično in praktično vzgajanje in izobraževanje - skladno z načeli vzgoje izobraževanja mladine in odraslih.

- Plan izobraževalnega dela naj temelji na ugotovljenih potrebah glede števila in vrste kadrov.

Pri tem je potrebno poudariti sledeče:

Učinkovitost pri izobraževanju strokovnih kadrov v osnovi zahteva skrbno pripravljene učne načrte. Pri tem ne gre samo za izobraževanje poklicev širokega profila, temveč mora postati za celotni kolektiv centra obsežno delovno področje dodatno izobraževanje in izobraževanje poklicev ožjega profila.

Vloga centra, kot izobraževalne ustanove, se mora začeti že pri uvajanju novih delavcev na delo. Le z dobrim uvajanjem na delo in s temeljito poučenostjo o varnosti pri delu, bodo uspešni novi delavci dosegali produktivne zahteve ob znižanju nezgod pri delu.

Funkcija centra je tudi pri dodatnem izobraževanju že absolventov strokovnih šol, katere se zaradi specifičnih zahtev dela mora specializirati. Nadalje spada med osnovne naloge centra, da na osnovi učnih načrtov skrbi za organizacijo proizvodne prakse za slušatelje vseh vrst šol, kakor tudi za učni kader centra, predvsem za inštruktorje praktičnega pouka, da se na osnovi organizirane prakse v železarni strokovno izpopolnijo.

Predlaga se:

- Center naj se odločno s svojo poklicno šolo preorientira na izobraževanje metalurških poklicev. Med tem naj se kovinski in elektro poklici izobražujejo le na osnovi potreb po tem kadru v železarni in komunih.

- Uvedel naj bi se materialni stimulans za metalurške poklice t. j. povečale naj bi se nagrade učencev teh poklicev.

- Odločno odpraviti stopnjevanje šol. Vsaka šola poklicna kakor tehnična naj postane kot zaključni šoli. Temu prilagoditi tudi učne načrte.

- Pri izdelavi učnih načrtov točno postaviti razmerje med teoretičnim in praktičnim znanjem iz stroke, kakor tudi razmerje med temi znanji in splošnimi znanji ter družbeno-ekonomskim znanjem.

- Pri vpisu v tehnično šolo odpraviti prekvalifikacijo in omogočiti vpis dobrim metalurškim delavcem (s predhodnim pripravljanim seminarjem) in rednim absolventom osnovnih šol.

Posvetiti posebno pozornost organizaciji in programom prakse učencev in dijakov v obratih železarne. Pri tem so dolžni obrati v polni meri se zavzeti za praktično usposabljanje tega kadra.

- Center naj se v svoji dejavnosti znatno več kot sedaj angažira pri izobraževanju priučenih poklicev

in na dopolnilnem izobraževanju delavcev železarne.

- V centru naj se uvede program prakse v proizvodnji za učni kader.

- Izhajajoč iz načel kadrovske politike poostriži kriterije pri vpisu kadra v šole tako, da se ne more vpisati v šolo vsakdo ki to želi, temveč le tisti kader, ki pokaže sposobnost in resnično težnjo po nadaljnjem strokovnem usposabljanju. Pri tem uvedi izbiro z oz. na inteligenčni nivo in z oz. na dosedanje uspehe pri delu.

Preverjanje in priznavanje strokovne usposobljenosti

Kakor smo že nekajkrat omenili, mora postati strokovna usposobljenost posameznika osnovno merilo pri kadrovanju. S tem izločamo iz dosedanje naše miselnosti in prakse, da je samo spričevalo ali neki drugi dokument o kvalifikacijski stopnji edino merilo za namestitve, napredovanje in na-

(Konec na 8. strani)

Elektrifikacija

Naše podjelje potrebuje vedno več električne energije za nemoteno proizvodnjo. Lastniki pred drugo svetovno vojno so stremeli za tem, da si zgradijo sami čim več lastnih elektrarn in tako niso bili odvisni od drugih; proizvedeno električno energijo pa so seveda uporabljali samo zase.

Jeseniški in javorniški obrati so nastali na mestih starih fužin, ki so izrabljale vodno silo Save in potoka Javornik. Najprej je imela tovarna na Jesenicah in Ja-

vorniku po eno majhno isto- smerno elektrarno za raz- svetljava, vse ostale naprave pa so gnale vodne turbine preko transmisij in jerme- nov. Na Jesenicah so bile okrog leta 1879 postavljene tri vodne turbine firme »Ganz«, ki so poganjale grobo progo, žično valjarno in hladno valjarno trakastega železa in žičarno. Te tri spi- ralne Francisove turbine je gnala Sava. Okrog leta 1896 pa je dobil tudi Javornik pet visokotlačnih turbin. Prvi tro- fazni generator je bil po-

stavljen pri turbini Sava III, ki pa je imel manjšo zmog- livost. Ko je takratna žele- zarna začela uporabljati tro- fazni tok običajne frekvence, je ta generator prestavila v tovarno jeklenih vrvi v Bi- strici v Rožu.

Na opuščenem obratu v Radovni je bila leta 1906 zgrajena elektrarna »Gorje« z dvema trofaznima genera- torjema AEG, ki je imel vsak svojo horizontalno Francisovo turbino »Ganz« - 300 KM in višinskim padcem vođe

20 metrov. Elektrarna Gorje je bila povezana z Jesenica- mi z daljnovodom 10 KV preko Mežaklje. Na Jeseni- cah pa so postavili prvo par- no turbino leta 1908 s trofaz- nim generatorjem za 800 KVA, 3×400 V, 50 per/sek. Od uprave nove železnice Jesenice-Gorica-Trst pa so v istem letu kupili elektrar- no v Vintgarju, tri spiralne Francisove turbine po 430 KM, 750 obratov na minuto, sklopljene neposredno s tro- faznimi generatorji 3×400 KVA. Električno energijo pa so speljali na Jesenice po daljnovodu 5 KV z lesenimi drogovi. Ker je bil daljno- vod priključen direktno na generatorje, je strela pogosto poškodovala generatorska na- vitja. Elektrarna Vintgar je bila v letih 1935, 1936 prenov- ljena. Tedaj je prvotne An- dritzove turbine popravila firma Voith, nove trofazne generatorje pa je dobavila firma Siemens-Schneckert. — Napetost generatorjev se v centrali Vintgar transformira v treh transformatorjih na 5 tisoč voltov, energijo pa do- bivamo na Jesenice še vedno po prvotnem daljnovodu z lesenimi drogovi.

Na Javorniku so uporab- ljali vodni padec potoka Ja- vornika — okrog 400 m višin-

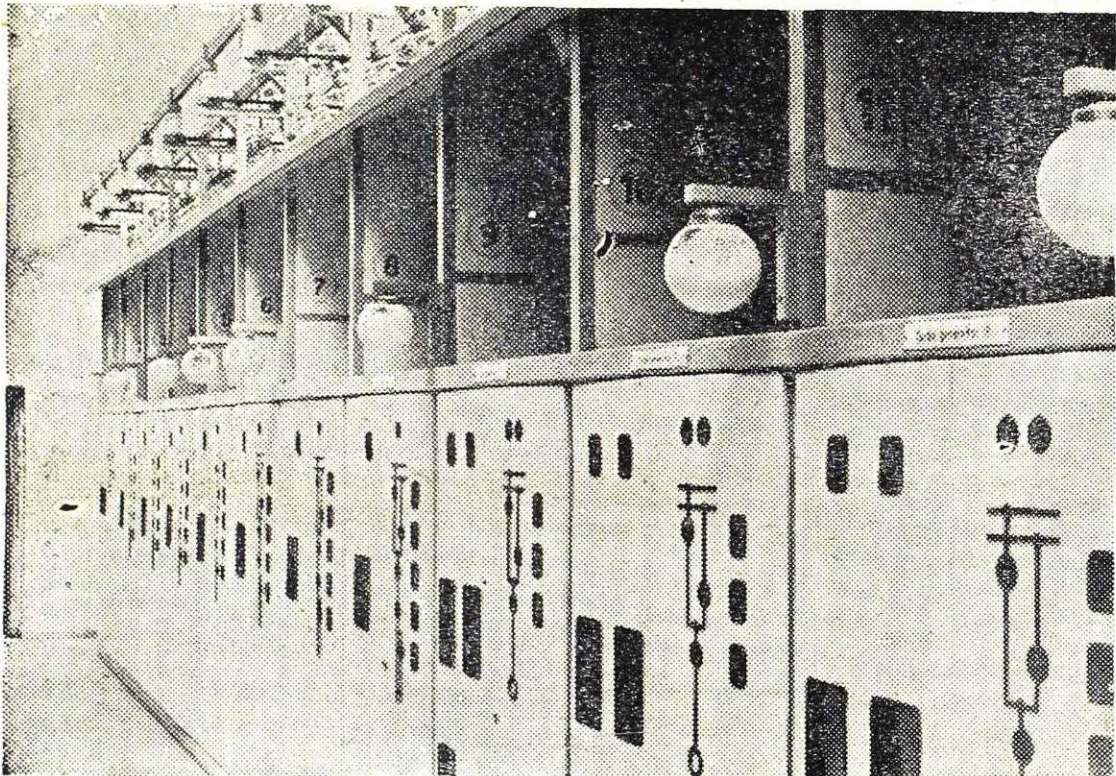
ske razlike. Postavljene tur- bine pa so poganjale: Pelton turbina I — 700 KM — težko progo, Pelton turbina II ena- ke moči — srednjo in lahko progo, turbina III — 100 KM — istosmerni generator za magnete na žerjavih in dvi- galo, turbina IV — 20 KM — nastavno napravo grobe plo- čevine in turbina V — 10 KM — ventilator talne peči. Leta 1910 je bila zgrajena elek- trarna Javorniški rovt s ho- rizontalno Francis turbino — 103 KM, 500 obratov na mi- nuto — in generatorjem AEG, 100 kVA, 2050 V, 750 obratov na minuto. Ta centrala izrab- lja vodni padec med izvirom Javornika in akumulacijskim bazenom za turbine na Ja- vorniku. Elektrarna je dajala energijo nižje ležeči črpalki, ki je črpala vodo spodnjih izvirov nazaj v bazen javor- niških turbin. Leta 1931 in 1932 je bila elektrarna pre- urejena in povezana s kab- lom 5 KM z zbiralnikom raz- delilne podpostaje na Javor- niku.

V letu 1930/31 pa je bil pre- urejen neposredni pogon vodne turbine Sava I na Je- senicah v elektrarno Sava I. Obstoječo turbino je preure- dila firma Andritz, generator pa dobavila in dostavila fir- ma Siemens-Schneckert, ja-

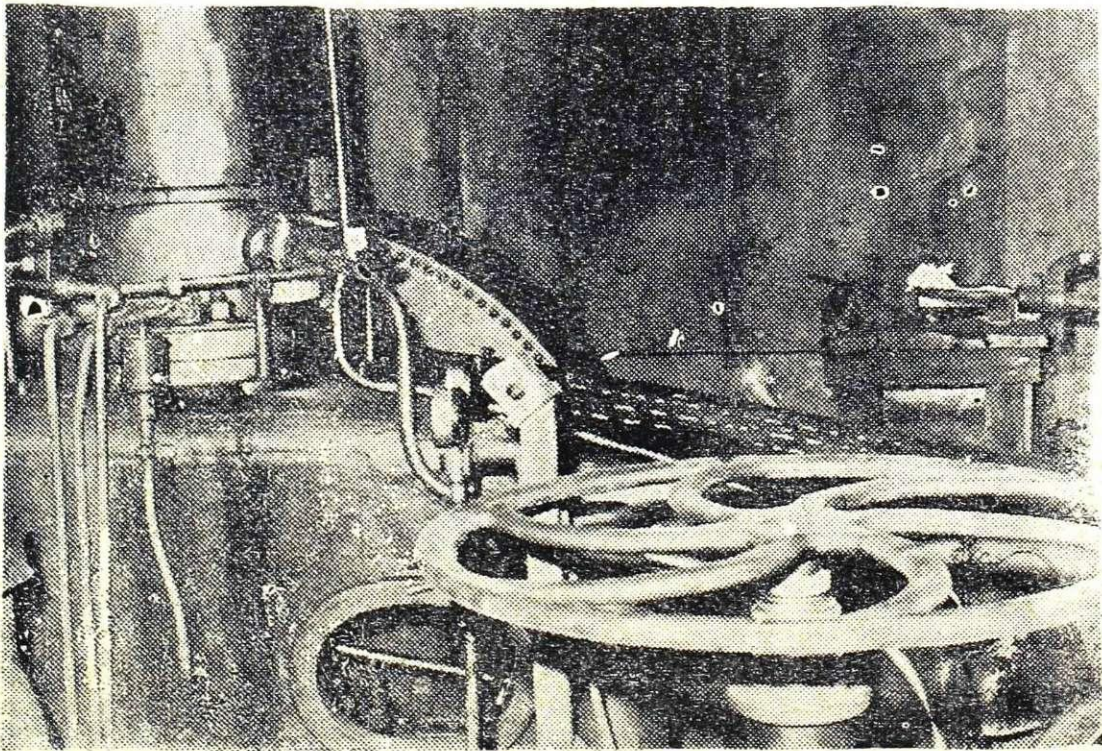
kosti 180, 52 obratov na mi- nuto.

Takrat stnil Kranjska ustr- ba, je že osta- trarno v tih. bila dvoja z- njo, po pc- energiji so- večje, je 1 zgradila trarn — Frana t- 3400 KM, 500 minutu nep- vezana mera- mens-Schert- 10.500 V, ktrič- so spelja ka- trarne Jar- rov, od na- »Elinovealjn- v razde po- Javornikarad- tega daljda- podpostaja J- morala tudi- preurejekar- firma Sns-S-

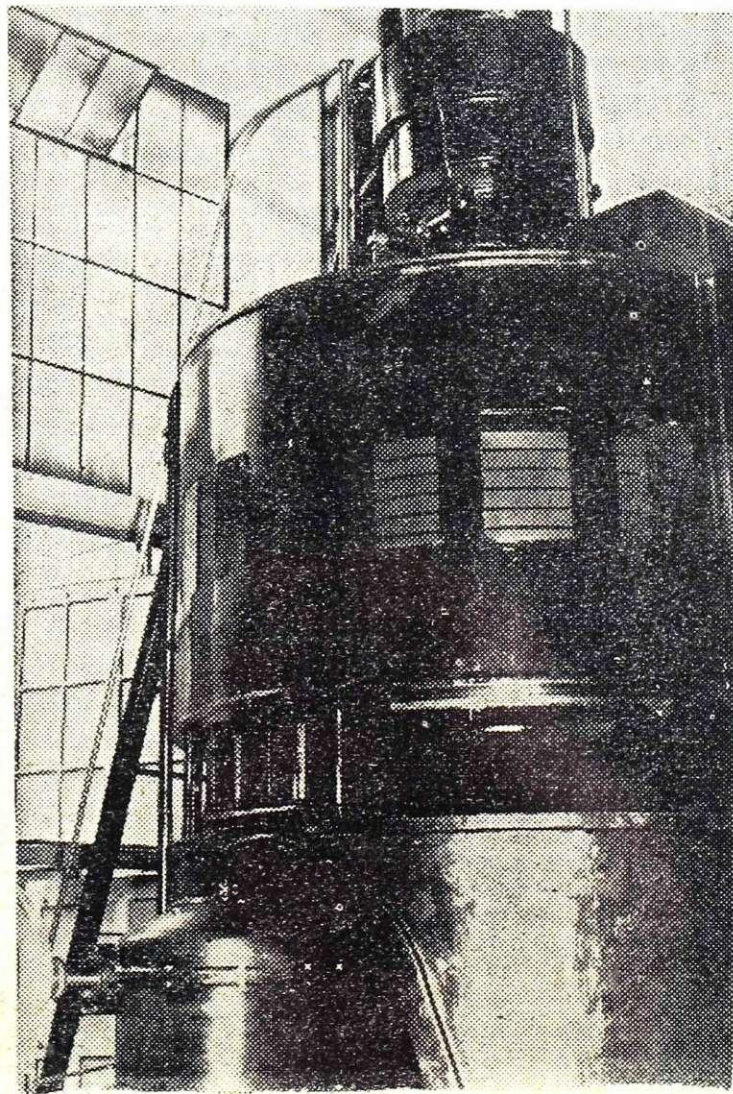
Jesenik Jav- že od 1910 i- zana z dim- vodom, tem- lesenimigovi, v primoptr- električnergi- vornika žel- nice. Elarna- je napajudi- gone naorni-

Tudi na Jesenicah je postala razdelilna postaja premajhna. Začeli so z rekonstrukcijo, ki jo gradijo po etapah, tako da bodo lahko opravili preklope brez velikih redukcij

V zvezi z rekonstrukcijo naše železarne bo treba vzporedno ponovno preurediti tudi na- prave, da bi zagotovili nemoteno proizvodnjo. Na sliki pogonska turbina žične valjarne.

Obstoječa hidroelektrarna Sava I. Prvi generator za to elektrarno je dobavila in postavila firma Siemens-Schneckert

Pelton kol- ki je real-

Železarne Jesenice

1830 A, 5250 V in 1000 V minuto.

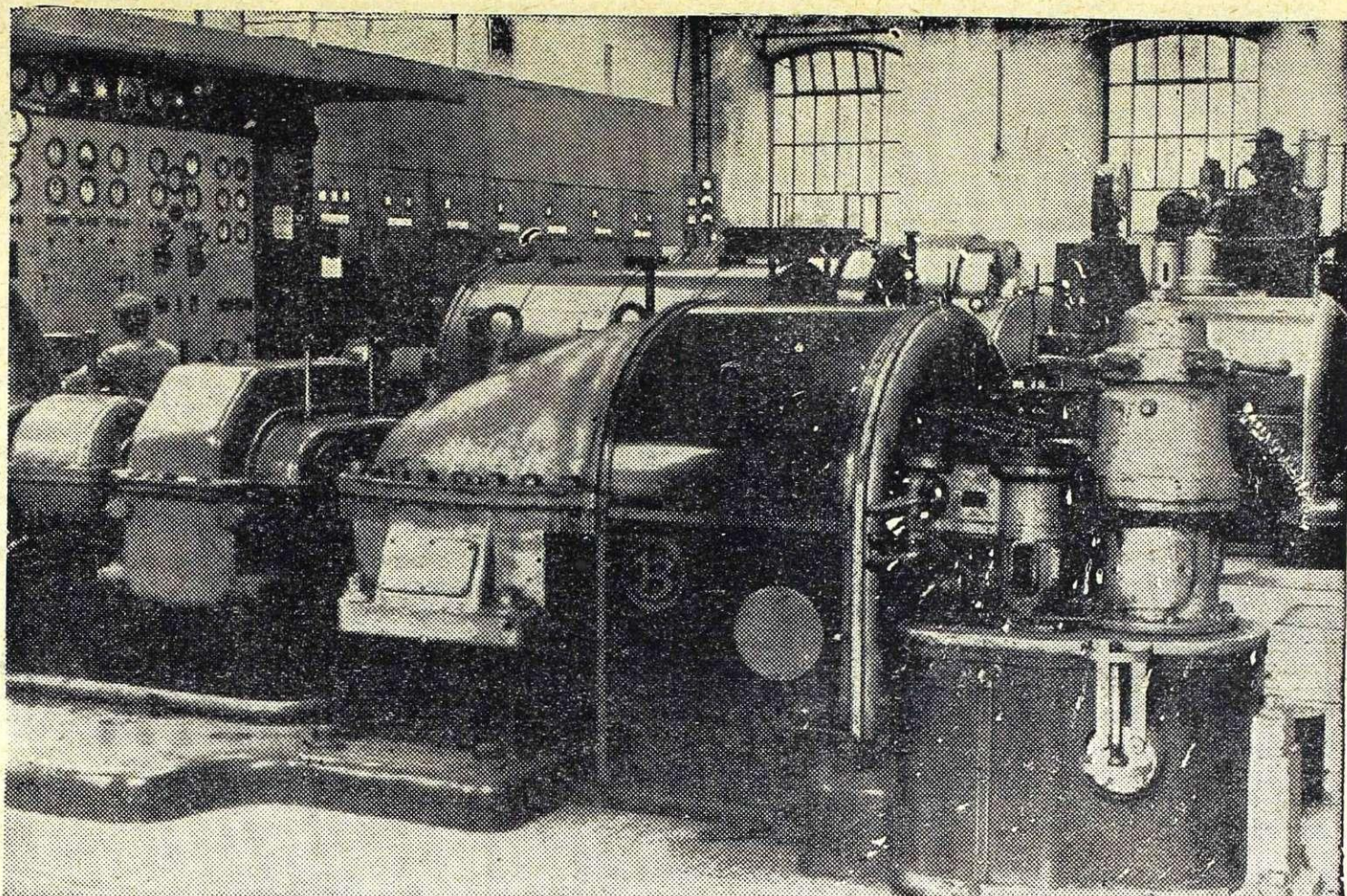
atnik železarne, aka industrijska druž- železarni še elek- v Mostah. Ker ni do- ova za to grad- po električni ji so bile vedno je 1930 in 1931 la elektrarno v Zasipu. andna turbina ima M 500 obratov na o tesnospredno po- a generatorjem Sie- Schert 3050 KV in V. električno energijo djaljo kablu do elek- Var skozi tlačni od naprej pa po valnovodu 10 KV deli podpostajo na niku radi priklopitve daljnova v razdelilno stajajo Javorniku, je a bludi ta postaja enar je opravila Siemens-Schneckert.

nice Javornik pa sta letu naprej pove- z 5 KV daljno- . Pom daljnova z mi ovi, je dobivala mer potrebe zasipko ično energijo preko Ja- ta železarna Jese- Elekna v Zasipu pa ajadi pomožne po- na niku, ki so jih

zgradili, ali pa so le-ti dobi- vali energijo od v letu 1931 postavljenega turbogenerator- ja I – Brno, 2860 KM, sklop- ljenem z generatorjem BBC, 2500 kVA in 5200 V.

Po povečanju elektrarne v Zasipu še za en generator v letu 1936 (BBC 3000 kVA, ve- zan na spiralno Francis tur- bino Voith 3000 KM) in po- stavitvi daljnovoda 10 KV Za- sip–Jesenice, ki ga je zgradi- la firma Brown-Bovery, je bilo treba tudi preurediti raz- delilno postajo na Jesenicah. Tik pred vojno pa je bila po- večana tudi termoelektrarna še za turbino Brno II.

Elektrifikacija pri tedanji Kranjski industrijski družbi se je razvijala postopoma, za- sledimo pa tudi večje in po- vsem značilne skoke. Prvi je bil v letih, ko je bila zgraje- na železnica do Trsta in je tovarna pridobila elektrarno Vintgar, zgradila pa elektrar- no Gorje ter speljala po dvojnem 5 KV daljnova du električno energijo na Javo- rnik. V drugem obdobju po prvi svetovni vojni je bila zgrajena elektrarna Sava I, preurejena elektrarna Javo- rniški rovt, zgrajena nova raz- delilna postaja na Javorniku in v Zasipu postavljen prvi generator. Tik pred drugo svetovno vojno, v tretjem

Kolektiv elektroenergije si prizadeva, da bi z dobrim poslovanjem omogočil nemoteno obratovanje vsem proizvodnim obratom in tako prispeval k uspešnemu poslovanju celotne ga kolektiva

obdobju, pa je dobil Zasip drugi agregat, zgrajen je bil drugi daljnova du Zasip–Jese- nice, postavljena oba turbo- agregata in razširjena razde- lilna postaja na Jesenicah. – Kot je bilo že omenjeno, pa KID ni uspelo, da bi zgradila elektrarno v Mostah, čeprav je imela za to potrebni kre- dit, ker ni dobila gradbenega dovoljenja. Tega ni mogla uresničiti niti potem, ko se je dogovorila s trboveljsko premogokopno družbo, da bi bili obe elektrarni med seboj povezani z daljnova dom 110 KV.

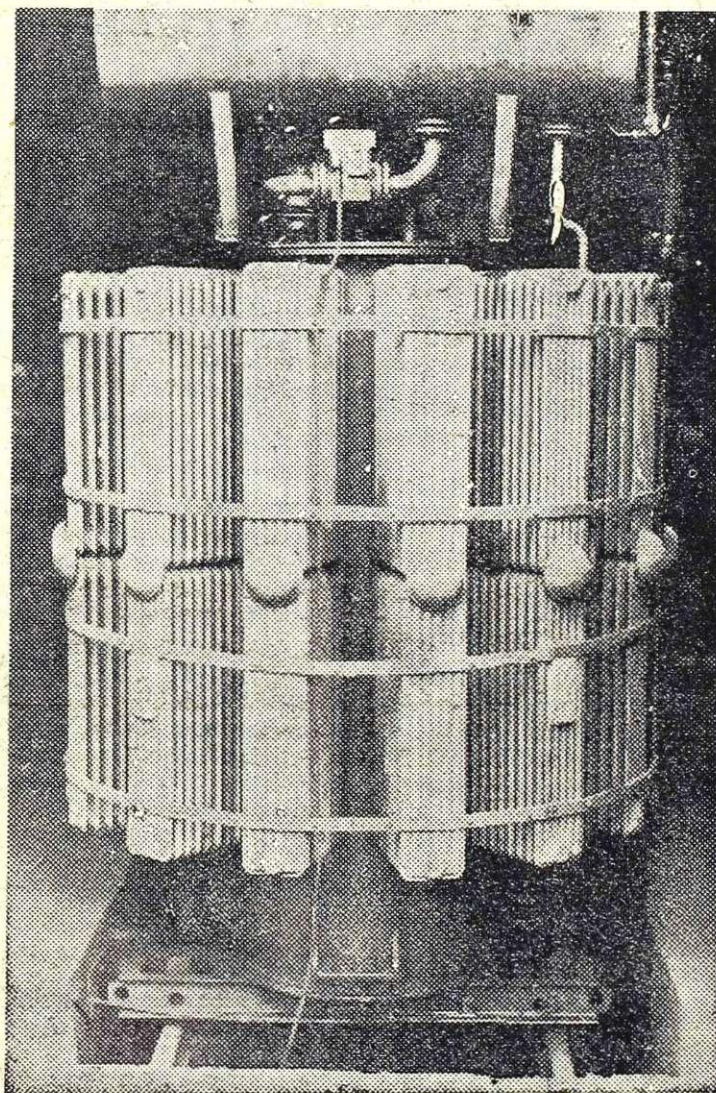
Med drugo svetovno vojno je bila poškodovana elektrar- na v Radovni in prvi genera- tor v Zasipu, tako da je to- varna dobivala celo manj električne energije. Do osvoboditve je elektrifikacijo in- dustrije imela v rokah druž- ba sama in se je zato razvi- jala ločeno od elektrifikacije kranjskih deželnih elektrarn. Nikdar niso tovarniške elek- trarne obratovale vzporedno z omrežjem elektrarn.

Po osvoboditvi se je z raz- širitvijo obstoječih obratov in graditvijo novih pokazala vse večja potreba po elek- trični energiji. Tako so že v letu 1945 obnovili elektrarno v Radovni in začeli s pripra- vami za uresničitev dolgolet- nih načrtov o elektrarni v Mostah. Toda z novo organi- zacijo gospodarstva je dobila železarna nalogo, da čim bolj poveča proizvodnjo jekla, gradnjo elektrarn pa je pre- pustila elektrogospodarski skupnosti. Naše podjetje je obdržalo vse svoje elektrar- ne, ki še vedno obratujejo izključno za industrijsko pro- izvodnjo in ločeno od osta- lega omrežja.

Zaradi velike induktivne obremenitve, ki je ni mogo- če kompenzirati ob nizkem vodostaju, je vse bolj pri-

manjkovalo električne ener- gije. Položaj bi lahko izbolj- šali vsaj nekoliko, če bi lah- ko paralelno obratovale to- varniške elektrarne in elek- trarna Završnica. To pa ni bilo mogoče, ker so takoj na- stala velika nihanja, zato je železarna odvzemala tok od- slej z daljnova du 10 KV Ži- rovnica–Bled v Zasipu, ki je napajal del Javornika. Ker je tako obratovanje zelo kom- plicirano in drago, je bil v letu 1947 zgrajen daljnova du Zasip–Žirovnica, ki je bil ne- kaj časa priklopljen na trans- formator 20/10 KV v Žirovni- ci, pozneje pa na daljnova du Črnuče–Žirovnica 20 KV. V Zasipu se transformira na 10 KV in gre po daljnova du Zasip–Javornik in napaja večji del Javornik. Paralelno obratovanje pa zaradi nihanj še vedno ni bilo mogoče. – DES pa ni mogel napajati vsega Javornika, ker je bila že pri odvzemu okrog 1000 kVA napetost prenizka. Zato je DES zgradil nov daljno- vod Črnuče–Radovljica, ga podaljšal do Zasipa in tako je bilo začasno rešeno vpra- šanje nizke napetosti, toda vedno bolj izstopa potreba po paralelnem obratovanju, kar je bilo v glavnem rešeno leta 1949. Od tedaj obratuje- jo tovarniške elektrarne vzpo- redno z ostalim omrežjem. – Ker sta bila oba daljnova du iz Zasipa že itak polno obre- menjena, je bilo treba v je- seni 1949 speljati električno energijo do Javornika posebej za novo valjarno 2400.

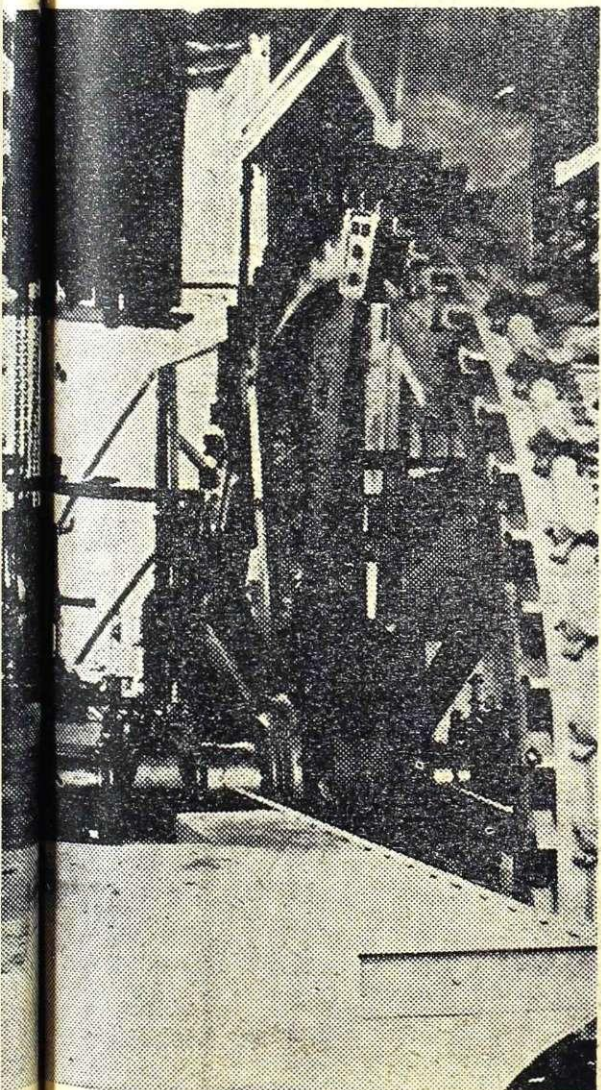
Z graditvijo elektrarne v Mostah in dvosistemskim 35- kilovoltnim daljnova dom Mo- ste –Javornik je bila žele- zarna za sedaj zagotovljena električna energija. Seveda pa je morala biti na Javorni- ku predhodno zgrajena nova razdelilna postaja, ki jo je postavilo podjetje Rade Kon-

Transformator v jeseniških obratih

čar. Ob vedno večji moderni- zaciji obratov pa je bilo po- trebno zgraditi tudi transfor- matorske postaje v sami to- varni za posamezne objekte, najprej na Javorniku, potem pa tudi na Jesenicah. Toda tudi na Jesenicah je postala razdelilna postaja z ozirom na povečanje obratov pre- majhna. Zaradi tega smo za- čeli z rekonstrukcijo RTP Je-

senice, ki jo gradimo v eta- pah. – Tako bomo lahko opravili preklope brez velikih redukcij. S predvideno re- konstrukcijo naše tovarne, oziroma postavitvijo novih naprav na Belškem polju pa bomo morali seveda vzpored- no ponovno preurediti napra- ve in daljnova du, da bi zago- tovali električno energijo za nemoteno proizvodnjo.

ono kolo za prvo pogonsko turbino na Javorniku, e pitalo poganjati prvo javorniško valjarno

Mladi planinci so ponesli vence na vrh Stola in na kraj, kjer je bil ustanovljen prvi Cankarjev bataljon. S spominske svečanosti v Završnici preteklo nedeljo

Racionalizatorska in novatorska dejavnost

Društvo je treba razširiti

Upravni odbor društva novatorjev in racionalizatorjev je razpravljal o tej dejavnosti v naši železarni. Ugotovil je, da posebno sedaj, ko v železarni stremimo za čim višjim znižanjem stroškov, moramo poživiti racionalizatorsko in novatorsko dejavnost. Vsaka, še tako majhna izboljšava, ki pomeni znižanje proizvodnih stroškov, je vredna temeljite razprave. Za čim boljši uspeh pa moramo našo organizacijo razširiti, zato smo sklenili, da bomo pozvali vse, ki so že sodelovali s predlogi, naj se vključijo v naše društvo. Za poživitev dela pa nameravamo tudi sklicati aktiv vseh članov in nečlanov, na katerem bi obravnavali težave in ovire v tej dejavnosti.

V letih po osvoboditvi je bilo v našem podjetju že ogromno dobrih predlogov, prepričani pa smo, da bi jih bilo lahko še več, če bomo dali tej dejavnosti pravi poudarek. Razmišljati bo treba o tem, da bo sodelovala

vsaka ekonomska enota, za katero pride predlog v poštev pri ocenjevanju tega izboljševalnega predloga. Seveda pa bo morala plačati odškodnino tudi enota, ki ima od predloga le posredno korist, po drugi strani pa je naloga društva, da svoje člane prepriča, da za ocenjevanje ni dveh kriterijev. To mišljenje, ki dejansko obstoja, negativno vpliva na dejavnost. Prav tako mora društvo razvijati tovariško pomoč pri delu z namenom, da dobro zamisel čimprej uresničimo.

Komisija pri CDS mora predloge, preverjene od pristojnih forumov, ekspeditivno reševati, avtorji pa biti zmeri pri določanju višine prihrankov. Naš namen bi moral biti, da bo uspeh podjetja kot celote čim večji in ne smemo biti užaljeni, če vsak predlog temeljito ekonomsko preanalizirajo in preverijo ugotovljene prihranke. Potrebno pa je tudi tesno sode-

lovanje avtorjev in obratovodstva, kadar gre za potrditev predloga. Samo s skupnim delom, brez zavisti, bomo lah-

ko koristili naši železarni in s tem tudi sebi, posebno ko se vedno bolj borimo za čim boljši finančni učinek. S. T.

Nižje cene izdelkom

Na seji ObLO Jesenice, ki je bila 20. junija, so med ostalim tudi sprejeli sklep, da bodo znižali davek na malo prodajo industrijskih artiklov od 6 na 4 odstotke. V zvezi s tem sklepom naj bi trgovska podjetja, po dogovoru s trgovinsko zbornico OLO Kranj, znižala cene tem artiklom za 3 odstotke (2% na račun manjšega davka in 1% na račun boljšega poslovanja) in sicer od 1. julija naprej.

Zaradi nižjega davka na malo prodajo industrijskih artiklov in zaradi tega, ker osebni dohodki ne dosegajo planiranega povečanja, bo nižji tudi občinski proračunski dohodek za 130.400.000 dinarjev. Zaradi tega je po-

trebno znižanje proračunskih izdatkov za 21% in bodo znižani vsi izdatki, razen za socialno zavarovanje in zdravstveno zaščito. Tako tudi letos ne bodo začeli z gradnjo občinske stavbe, za kar je bilo predvideno 100 milijonov dinarjev in bodo ta sredstva uporabili delno za stanovanjsko izgradnjo, dograditev kulturnega doma na Hrušici in delno za pokritje primanjkljaja v proračunskih dohodkih.

Prepričani smo, da bodo naši trgovci na osnovi omenjenega sklepa res znižali cene izdelkom in upamo, da si bodo prizadevali za še večje znižanje marže na osnovi boljšega gospodarjenja.

jevnih skupnostih in drugih družbenih organizmih komune. Socialistična zveza si prizadeva, da sistem socialistične demokracije še bolj uveljavi s politično družbeno aktivnostjo občanov. Le tako lahko dobijo oblike socialistične demokracije polno vsebino in obliko, preko katere občani urejujejo družbene zadeve in vplivajo na politiko upravnih in oblastvenih organov komune. Zato so prizadevanja krajevnih odborov SZDL, da v družbeno-politično življenje vključijo kar največ občanov, nujna potreba v pogojih, ko odločajo vsi o vsem. Seveda zasledimo v praksi še vedno določena protislovja in pomanjkljivosti, ki zavirajo hitrejši razvoj, krajevni odbori SZDL pa bodo stremeli za tem, da se bo družbena uprava še bolj uveljavila in da bodo odpravili neskladnosti v sodobni družbeni praksi.

Občani tudi zelo ugodno ocenjujejo ukrepe za ureditev položaja v gospodarstvu in obsojajo nezdrave odnose posameznikov, ki niso spoštovali širokih demokratičnih principov gospodarskega sistema in samoupravljanja. Na sejah je bilo iznešenih mnogo predlogov za boljše urejevanje komunalnih in gospodarskih zadev, za odpravljanje raznih pomanjkljivosti v samoupravi in podobno. Lahko zapišemo, da so bile te seje zelo plodne in da bodo sprejeti sklepi usmerjali praktične akcije v prihodnjem obdobju.

S. K.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru šarmarne se zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejela v času bolezni.

Amalija Balanč

Naše ogledalo

Tako ne smemo delati!

Ker je bilo v zadnjem času že precej ostrih debat o tem, kdo je kriv, da iz meseca v mesec ne izpolnujemo finančnega načrta, je prav, da pogledamo resnici v oči. Novi gospodarski ukrepi so znatno spremenili stanje na tržišču, kar se pozna tudi v naši železarni. Toda ker so naši izdelki še priznani kot kvalitetni, zaenkrat še nimamo takih težav pri uvrščanju izdelkov na tržišče, kot jih imajo druge železarne. Da pa opravičimo zaupanje, ki ga imajo kupci v naše izdelke, je prav, da jim naročene izdelke dobavljamo v dogovorjenih rokih in odgovarjajoči kvaliteti. Toda temu na žalost še ni tako. Dobavne roke zamujamo po več mesecev in kvalitetne reklamacije so vse bolj po-

goste. Toda namesto da bi skupaj reševali in odpravljali te napake, valimo krivdo eden na drugega.

Tako ne smemo delati. Kdor dela, včasih tudi greši in če smo res enoten kolektiv, prikazujemo napake tako, da bo iz opozorila vel ton zdrave in dobronamerne kritike, ki bo pomagala k odpravljanju napak. Toda danes je tako, da raje vsak poišče napake tistega, ki ga je kritiziral, namesto da bi popravljali svoje napake. Rezultat takih odnosov je nesolidno poslovanje vsega kolektiva, posledica pa vse bolj številne reklamacije. Oglejmo si eno od zanimivih! Podjetje »Gramat« iz Zagreba je prejelo od nas debelo pločevino 30 mm. Te dni smo prejeli naslednjo reklamacijo: »Prilikom prijema limova debljine 30 mm kod jedne ploče pokazalo se, da prilikom valjanja niste dobro uvaljali 2 ploče, tako da je u ploči velika šupljina.« Komentar je odveč!

Zadnje besede je rekel glasno in spet zbudil tovariše iz odrevenelega premišljevanja in skrbi za usodo onih na vrhu. Mesec je že zaplaval nad Jelovico in osvetlil bohinjske gore.

Martin je prijel Gorjana za roko in mu zašepetal: »Nas boš vodil?«

Gorjan je prikimal, potem pa se je sklonil prav nad Martinovo uho in zašepetal skozi odrevenele ustnice:

»Skozi najhujše vas bom poskusil pripeljati. Potem boste sami našli dalje. Saj nekaterim svet tu ni čisto neznan. Jaz, Martin, bom pa ostal tu. Navajen sem teh peči in ne bo mi težko. Če bom mislil, da ste vi rešeni, bom tamle nekje prav sladko zaspal.«

»Ne govori tega, ker ni vredno besede,« ga je zavrnil Martin. »Vsi se bomo prebili. Raje otipaj, če imaš še zajemalko v nahrbtniku, da ne boš v zadregi, ko bo treba spet deliti mešto!«

Tovarišem so med tem vstajale predstave o pastirskih stanovih v završki planini, o prasketajočem ognju in sopari, ki uhaja iz aluminijastih porcij, v katerih vre čaj iz smrekovih iglic. Polde, ki je med pogovorom vstal, je dvignil svojo premrlo roko, da je vrgla senco na steno. Vsi so razumeli, kaj pomeni in opravili so še zadnje priprave pred odhodom. Nekateri so vrgli iz nahrbtnikov predmete, ki jim niso bili neobhodno potrebni, optali

Peter Skalar:

2

Ranjeno srce

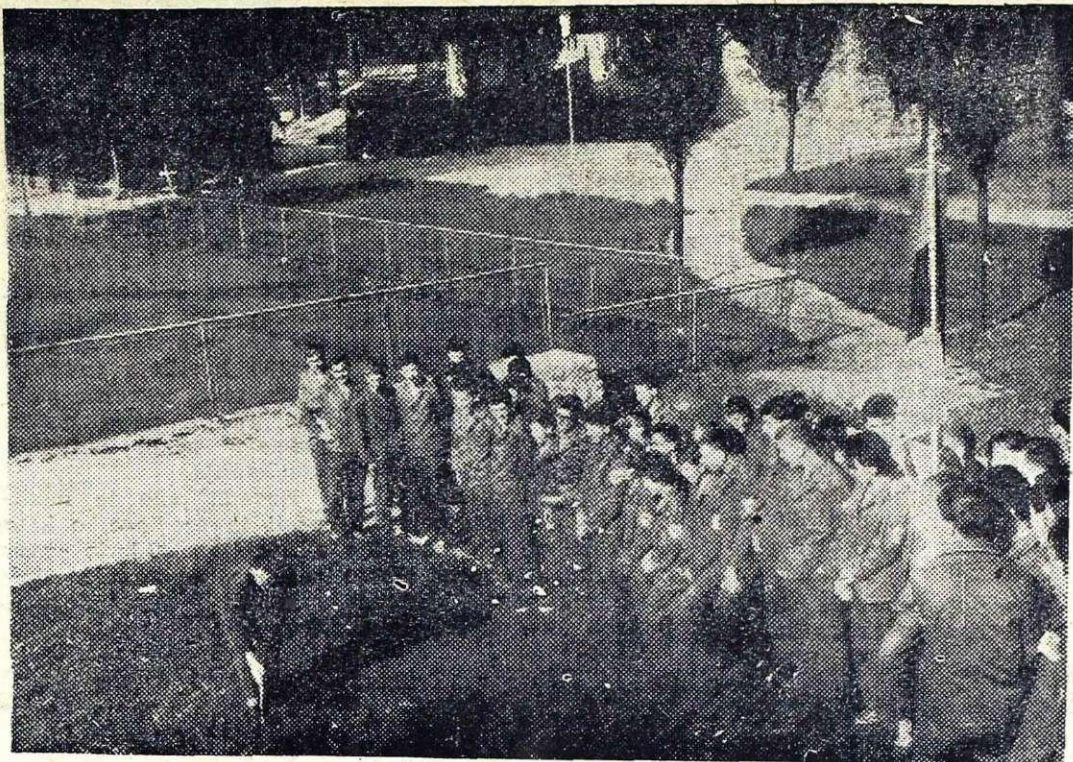
so si puške čez pleča, zavihali ovratnike suknjičev in pritegnili opasače še za nekaj lukenj. Zrli so v mesec, ki se je že prevesil k bohinjskim goram in Polde je rekel še zadnjo besedo:

»Pojdimo, dokler se še kaj vidi. V trdi temi bo teže tipati stopinje.« Nobena njegovih besed ni zvenela kot povelje. Bile so tovariški nasvet, saj v tem položaju ni bil nihče več komandir in nihče več komisar. Bili so družina s skupnimi cilji in enako usodo. Nikomur ni bilo za las bolje in vsem je pretila enaka nevarnost.

Martin in Gorjan sta zakoračila naprej, tovariši pa so se zvrstili za njima. Njihove premrle noge so trepetale in klecale, ko so tipale stopinje, ki so jih vdelaivali Gorjan, Martin in Polde. Počasi so prestopali s police na polico in se z ledenimi rokami oprijemali skal in snega.

Gorjan je ubogal samo svoj izkušeni čut. Zaznaval je prewise in žlebove skozi temo in se jim ogibal. Svoje premrle prste je zasajal v sneg in skalne razpoke, se oprijemal, prestopal in dvigal s police na polico.

Vsako najmanjšo nevarnost je po zvezi sporočil tovarišem. Kadar je obvisel na skali, kadar se je naslonil na steno in se mu je zdelo, da ne bo mogel narediti nobenega koraka več, ga je Martin oprl, ga dvignil, se vzpel pred njim, ga potegnil za sabo in spet je šlo dalje. Tovariši so si podajali roke, puške in vrv, ki je nastala spotoma iz pasov. Večkrat je za las manjkalo, da ni kateri zdrknul navzdol. Kako globoko, ni bilo mogoče presoditi.

Mladinske čelovne brigade so začele z delom. Prvi je zasadil kramp podpredsednik naše občine, tov. Franc Gašperin, že naslednji dan pa je sto in sto mladih rok zavihalo rokave, da bi do jeseni zraslo na nekdanjem polju športno igrišče, na katerem si bo naš delovni človek nabiral novih moči za boljše delo in večje uspehe v proizvodnji

Jeseniška tehniška srednja šola dala EE 159 tehnikov

Tehnična srednja šola na Jesenicah, ki deluje v okviru Železarskega izobraževalnega centra in je delovala najprej kot delavski tehnikum, nato kot oddelek ljubljanske TSŠ in nekaj časa tudi kot samostojna tehnična srednja šola, je dala letos že desetič svoje absolvente – metalurške tehnike. Vseh 20 dijakov je opravilo IV. razred uspešno in so bili pripuščeni k zaključnim izpitom, ki so bili 15. in 16. junija. Izpitni odbor, ki mu je predsedoval inž. Vinko Čizman, tehnični direktor Titovih zavodov Litostroja v Ljubljani, se je lahko prepričal o dobrem znanju kandidatov, saj so dosegli srednjo oceno 3,85.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, sina in brata

PAVLA HROVATA

prisrčna zahvala vsem, ki so se poslovlili od njega, ga spremili ter njegov prerani grob zasuli s cvetjem, izrekli sožalje, ali na katerikoli način počastili njegov spomin. Zahvaljujemo se pevcem in obratovodju tov. Gorjancu, za poslovilne, v srce segajoče besede. Nadalje zahvala primariju dr. Brandstetterju, dr. Čehu, dr. Pogačniku, dr. Vidali, strežnemu osebju, kakor tudi osebju in Azmanovi v domu dr. Berglja za vso skrb in nego.

Posebna zahvala kolektivu elektropeči in Pavlovim sodelavcem za poklonjene vence in njihovo pozornost.

Zahvaljujemo se tudi vsem lastnikom osebnih avtomobilov, ki so z ljubeznivo dobroto pripomogli mnogim k udeležbi na pogrebu.

Se enkrat prav vsem iskrena hvala!

Družina Ignaca Hrovata

Z odličnim uspehom je diplomiralo 4, s prav dobrim 9 in z dobrim 7 dijakov. Zaključni izpiti so bili opravljeni po še vedno veljavnih navodilih za zaključni izpit na gimnazijah, tehniških in drugih strokovnih šolah za gospodarstvo in javne službe, ki jih je izdal svet za šolstvo LRS leta 1960. Le-ta so izpiti poenostavila, ki tako ne prikazujejo uspeh šole v celoti, ampak le delno. Lahko se zgodi, da bo v štiriletnem šolanju slabši dijak na zaključnem izpitu dobil oceno, ki jo v rednem šolanju nikdar ni mogel doseči. Ta navodila za zaključne izpite so bila le začasna in jih bo treba dopolniti tako, da bo zaključni izpit prikaz dijakove splošne zrelosti.

Na zaključni valeti, ki se jih podjetjih.

je udeležil tudi glavni direktor, inž. Matevž Hafner, so dobili absolventi poleg čestitk tudi mnogo priporočil za nadaljnje strokovno izpopolnjevanje, da bodo povsem kos nalogam v bodočem delu. Med letošnjimi dvanajsetimi absolventi so sicer le štirje člani našega kolektiva, štirje so štipendisti drugih podjetij, ostali pa sinovi jeseniških železarjev, ki se bodo šele vključili v naš delovni kolektiv. Z letošnjimi absolventi je dala jeseniška TSŠ, ki jo vodi že dvajseto leto Polde Ulaga, skupaj 159 metalurških tehnikov, ki so največ zaposleni v našem podjetju. Mnogi med njimi so danes na odgovornih in tudi vodilnih mestih tako v Železarni Jesenice kot drug-

POKLICNA GOSPODINJSKA ŠOLA NA JESENICAH razpisuje

vpis 40 učencev v I. letnik za šolsko leto 1962/63. Šola trenutno usposablja učence za poklic kuharja in ekonoma v obratih družbene prehrane in traja dve leti. Program šole pa bo v prihodnjem šolskem letu razširjen, tako da bodo učenci usposobljeni za širši profil kuharja, to je tudi za poklic kuharja v večjih gostinskih obratih. Predvidoma bo šola potem triletna.

Poleg veselja do poklica morajo imeti učenci vse fizične in psihične lastnosti, ki so potrebne ter zaključenih osem razredov osnovne šole.

Kandidati za vpis naj do 10. julija 1962 predložijo:

1. lastnoročno napisano prošnjo,
2. spričevalo o zaključeni osnovni šoli,
3. mnenje šole o učencu,
4. rojstni list,
5. zdravniško spričevalo,
6. življenjepis,
7. izjavo staršev o vzdrževanju.

Učenci imajo možnost bivanja v internatu Železarskega izobraževalnega centra na Jesenicah. Kandidati za internat naj poleg navedenih dokumentov pošljejo tudi:

1. prošnjo za sprejem v internat in
2. izjavo staršev o plačevanju vzdrževalnine v internatu.

Podrobne informacije dobite na upravi Poklicne gospodinjke šole Jesenice, Cesta železarjev št 5. – Za pismene informacije je treba priložiti znamko za odgovor.

Najmlajši poznajo varnost prometa

Preteklo sredo zvečer je bila v Čufarjevem gledališču prireditev pod naslovom »Pokazi kaj znaš«. Prireditev je bila svojstvena, saj jo je organizirala komisija za vzgojo in varnost prometa pri ObLO Jesenice s pomočjo šol, Avtomoto društva in avtomotomehanikov. Učenci šol, pa tudi pionirji jeseniškega vrta so morali povedati, koliko vedo o varnosti prometa na cestah. Nad 50 učencev in pionirjev je odgovarjalo pred posebno strokovno komisijo in pred občinstvom. Najboljša je bila ekipa osnovne šole iz Žirovnice, ki je osvojila s 124 točkami prvo mesto. Druga je bila ekipa osnovne šole Dovje-Mojstrana, ki je dosegla 121 točk, tretja ekipa osnovne

šole »Tone Čufar« Jesenice s 119 točkami, četrta osnovna šola iz Kranjske gore s 118 točkami in peta osnovna šola »Prežihov Voranc« z Jesenic s 100 točkami. Prireditev je izročil ekipam priznanja in praktična darila ter občinstvu najlepše dekalo, da v resnici v veliki meri skrbi za vzgojo šolske in predšolske mladine na področju varnosti prometa.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektropeči se najlepše zahvaljujem za prejeto denarno podporo. Obenem se zahvaljujem IO sindikata za dvajsetdnevni oddih v Lukšiču z ozirom na moje slabo zdravstveno stanje.

Se enkrat hvala!

Anton Režek

Nove poti pri izobraževanju

(Nadaljevanje s 3. strani)
grajevanje. Če se trudimo za dosledno uveljavljanje načela delitve osebnega dohodka po delu, moramo nujno vrednotiti slehernega proizvajalca po njegovih delovnih sposobnostih in uspehih. Načelo priznavanja strokovne sposobnosti pa zahteva od nas, da izgradimo sistem preverjanja le-teh. Sam sistem preverjanja strokovnih sposobnosti mora zajeti vsa delovna mesta in preveriti vsak notranji stalni premik, bodisi prestop ali napredovanja. Na ta način bomo dosegli:

1. Zainteresiranost slehernega člana kolektiva za nadaljnje strokovno usposabljanje.

2. Uresničevati bomo začeli osnovno načelo kadrovske politike »pravega človeka na pravo mesto«.

3. Z ozirom na preverjanje prestopov iz obrata v obrat bomo te znatno zmanjšali.

Znano je pri tem, da šole posredujejo delavcu ali učencu le temeljno izobrazbo, ki je potrebna za začetek opravljanja dela v poklicu. Stvar podjetja in še posebno delavca samega pa je, kako se bo le-ta nadalje strokovno usposabljal. Zato bo potrebno z oz. na psihološke vidike izgraditi tak sistem stopenj strokovne usposobljenosti, ki bo upošteval interese proizvodnje in v katerem bo vsak delavec videl tudi svojo perspektivo razvoja.

Predlaga se:

– Prenchanje organiziranja formalnih kvalifikacijskih izpitov od NK do VK kvalifikacij in naj postane strokovna usposobljenost edino merilo. Istočasno se je truditi za dosledno uveljavljanje načela delitve OD po delu.

– Uzakoniti ustrezen sistem in režim preverjanja in priznavanja strokovne usposobljenosti.

ZELEZAR, tednik – izdaja: Železarna Jesenice – glavni in odgovorni urednik Remigij Noč – ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. – Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

– Uveljaviti pot napredovanja z oz. na zahteve delovnih mest po strokovni sposobnosti.

– Uvesti stalno zasledovanje in spremljanje učencev, dijakov in slušateljev tečajev kak, pri strokovnem izobraževanju napredujejo. To bi izvajali center, obrat in kadrovska služba.

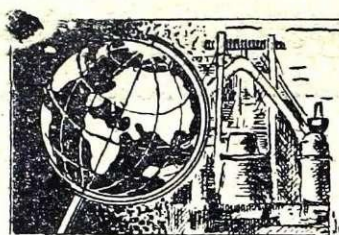
Osebe za kadrovske in izobraževalno službo

Spričo velikih in odgovornih nalog, ki stoje pred to službo, bo v bodoče potrebno več skrbeti za izobraževanje tega kadra. Trenutno imajo v kadrovske službi ustrezno izobrazbo le: dva kadrovska,

dva socialna delavca, psiholog in referent za rekreacijo. Medtem ko ostali odgovorni delavci kadrovskega sektorja imajo v najboljšem primeru le eno do dvotedenski seminar.

Podobna situacija je glede kadrov tudi v centru. Velik del teh tovarišev, ki se konkretno bavijo z izobraževanjem, nima ustrezne pedagoške osnove poleg metodike izdelave učnih načrtov in poučevanja.

Navedli smo le nekatere misli in predloge, o katerih razglablja »Odprto pismo« pri tem smatramo, da bo razprava k temu doprinesla svoj delež.

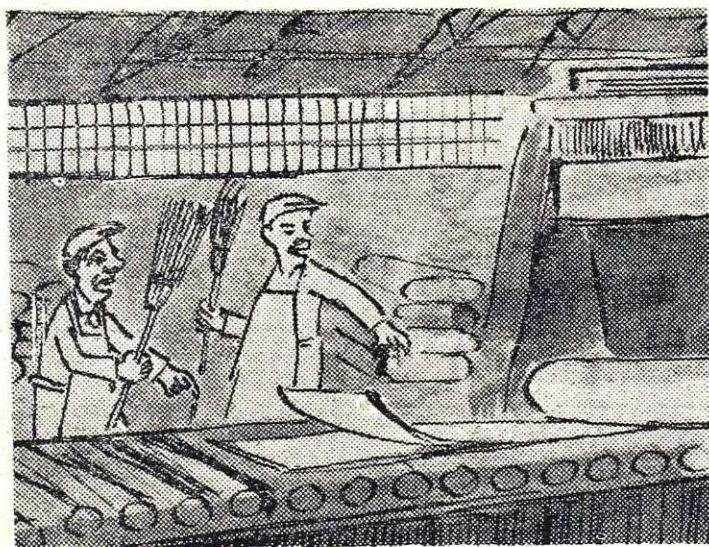
železarski
GLOBUS

JAPONSKA – V enajstih japonskih železarnah bodo začeli na plavžih z dohajanjem mazuta po načinu, ki so ga uvedli v francoski železarni Pompey. Pri uvedbi te novosti računajo na pomoč francoskega raziskovalnega inštituta (IRSID).

POLJSKA – V letošnjem letu bodo na Poljskem uporabili skoraj 5,5 milijard zlo-

tov za povečanje zmogljivosti železarske industrije. Za modernizacijo in rekonstrukcijo starih bodo porabili 2,5 milijard zlotov, ostanek pa za izgradnjo novih železarn.

VENEZUELA – V Venezueli so odkrili nova nahajališča železne rude s 63% železa. Zaloge v teh nahajališčih cenijo skoraj na 1 milijardo ton.

»Janez, pogledj no, pogledj!«

»Za hudiča! To pa res nisem vedel, da lahko iz enega kosa kar dve pločevini naenkrat zvaljamo.«

»O, kaj to, še prodamo jo lahko.«

tehnični feljton

Avstrja na 4. mestu

V letu 1960 je bila avstrijska proizvodnja surovega železa na osebo prvokrat višja kot na Švedskem.

Avstrija je sedaj v Evropi s proizvodnjo jekla na prebivavca za Nemčijo, Belgijo in Luxemburgom na četrtem mestu. Proizvodnja na osebo v ČSSR je približno enaka avstrijski, sledita pa ji Francija in Italija. Na enega Avstrijca je v letu 1960 odpadlo 451 kg jekla. V letu 1959, v katerem je industrija jekla še borila z gospodarskim zastojem, je bilo izdelano na

Avstrijca le 359 kg surovega jekla. Upoštevanja vredno je, da so avstrijske valjarne prodale domačim potrošnikom za 25 odstotkov več trgovskega železa kot inozemskim kupcem.

V januarju 1961 so bila domača naročila za 375.000 t jekla ali 20 odstotkov večja kot prejšnje leto. Inozemska naročila pa so nasprotno za 20 odstotkov, ali za 192.000 t nazadovala. Znižanje inozemskih naročil so s povečanjem domačih izenačili. Skupno pa je bilo naročil za 3 odstotke več kot v letu 1960. S temi naro-

čili je bila avstrijska industrija jekla za tri in pol mesece preskrbljena.

Opaziti je bilo zmanjšanje naročil po vsej Evropi, ker sta tudi Zahodna Nemčija in Italija prešli k močnejši preskrbi obdelovalne industrije na domačem trgu.

92 odstotkov avstrijskega izvoza valjaviških izdelkov, oziroma trgovskega železa, predstavlja pločevina. Avstrija proizvaja veliko pločevine in z lahkoto krije lastne potrebe. Avstrijska proizvodnja surovega železa je v letu 1960 narasla za 21,5 odstotkov, ali 223.000 ton, proizvodnja jekla pa za 25,8 odstotkov oz. na 3.161.000 ton.

Upravni odbor občinskega stanovanjskega sklada občine Jesenice razpisuje na podlagi seje z dne 15. maja 1962

N A T E Č A J

za prodajo lokalov, poslovnih prostorov in stanovanj v stanovanjsko-poslovni stavbi ob Titovi cesti – nasproti železniške postaje Jesenice.

1. Predmet prodaje za gotovino in na kredit je naslednje:

347 m² prostornine za lokale v pritličju stavbe m² po 115.000 din,

678 m² prostornine za poslovne prostore v dveh etažah stavbe m² po 90.400 din,

173 m² prostornine kletnih prostorov za skladišča m² po 37.700 din,

6 trosobnih stanovanj 76 m² po 5.713.000 din,

6 trosobnih stanovanj 74 m² po 5.453.000 din,

3 enosobna stanovanja 38 m² po 2.855.000 din,

3 enosobna stanovanja 36 m² po 2.705.000 din.

Zneski predstavljajo ceno za m² oziroma stanovanje po projektu s komunalnim prispevkom in režijskimi stroški.

Končna prodajna cena za posamezen lokal, poslovni prostor in stanovanje bo ugotovljena po kolavdaciji objekta, ko bo tudi dokončno obračunana kupnina.

Stanovanjsko-poslovna stavba bo centralno ogrevana in opremljena z osebnim dvigalom.

Novi prostori bodo vseljivi v II. tromesečju 1964.

2. Natečaja se lahko udeležijo družbeno-pravne in fizične osebe v delovnem razmerju.

3. Prodajni pogoji:

– kupnina za lokale, poslovne prostore, skladišča najmanj 60 % predračunske vrednosti, od tega do 1. decembra 1962 50 %, ostalih 50 % do 1. junija 1963;

– kupnina za stanovanje najmanj 50 % predračunske vrednosti, od tega 50 % do 1. decembra 1962, ostali del do 1. junija 1963.

Občinski stanovanjski sklad bo za razliko med kupnino in predračunsko vrednostjo objekta odobral posojila.

4. Ponudnik je dolžan položiti varščino – garancijski znesek 2 % od zneska zaprosenega posojila, katerega izgubi v korist sklada, če odstopi od ponudbe. V kolikor je ponudnikov več od razpoložljivih prostorov in stanovanj, bodo imeli prednost ponudniki:

– ki ponudijo krajši odplačilni rok,

– ki ponudijo večjo obrestno mero,

– ki prispevajo večji delež kupne cene stanovanja ali prostorov,

– ki so prej vložili ponudbo.

5. V pogodbi za nakup lokalov, poslovnih prostorov in stanovanj je treba navesti:

– ime in priimek, oziroma podjetje in naslov ponudnika,

– število stanovanjskih enot, navedenih v točki 1., ki jih ponudnik namerava kupiti in prostorino v m² za lokale, poslovne prostore in skladišče (približno velikost in število prostorov),

– plačilne pogoje in plačevanje posojila v določenih rokih,

– dokazilo o razpoložljivih sredstvih, sklep organa samoupravljanja za izpolnitev kupoprodajne pogodbe in nepreklicno izjavo za odkup.

6. O izidu natečaja bodo ponudniki obveščeni z odločbo najkasneje do 1. septembra 1962.

Ponudbe po tem natečaju naj ponudniki oddajo v zapečateni kuverti, označeni z vidno oznako »Natečaj za prodajo lokalov, poslovnih prostorov in stanovanj pri občinskem stanovanjskem skladu občine Jesenice« na Zavodu za stanovanjsko in komunalno gradnjo Jesenice, kjer dobe zainteresirani potrebna pojasnila in na vpogled načrte.

Rok ponudbe je do 31. julija 1962.

Občinski stanovanjski sklad
občine Jesenice